

בס"ד. אור ליום ג', כ"ף מרחשון ה'תשמ"ב.

בלתי מוגה

א. ידועה תורת אדמו"ר הוקן שצריכים לחיות עם הזמן, היינו, שצריכים ללמוד הוראה מפרשת השבוע, ובמיוחד — מחלק הפרשה השייך ליום זה, יום השלישי בשבוע.

ומאחר שהתועדות זו נערכת בקשר ליום הולדת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע — ראוי להתחיל התועדות זו עם תורת כ"ק אדמו"ר נ"ע על פסוק השייך לשיעור חומש דיום זה.

והמעשה הוא העיקר — היינו, שההוראה תבוא במעשה בפועל, ובאופן ד"הימים האלה נזכרים ונעשים", היינו, שע"י הזכרון ("נזכרים") כדבעי [כמבואר בשיחות כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא, דורנו שצריכים, "לחיות" ("איבערלעבן") כל דבר מחדש, כשם שרואה זאת בראי' מוחשית וכו'], "נעשים" ונמשכים מחדש כל הענינים וההשפעות שנמשכו ב"ימים האלה", כולל גם "נעשים" — מעשה בפועל, שהמעשה הוא העיקר.

ב. על הפסוק, "ויהי הוא טרם כלה לדבר גו'" (שנאמר בשיעור חומש דיום זה) — מביא בעל יום ההולדת במאמרו (ד"ה זה דשנת תרנ"ט) את מאמר המדרש: "תני רשב"י ג' הם שנענו במענה פיהם אליעזר משה ושלמה. אליעזר דכתיב ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת. משה דכתיב ויהי ככלותו לדבר את הדברים האלה ותבקע האדמה. שלמה דכתיב ויהי ככלות שלמה להתפלל אל ה' ואש ירדה מן השמים".

וממשיך במאמר: "ובנוה"ק מדייק דעם היות שכולם נענו במענה פיהם, מ"מ יש יתרון באליעזר לגבי משה ושלמה, שהם נענו כפלותם לדבר, היינו כשגמרו תפלתם, ואליעזר נענה טרם שכלה לדבר כו'".

ומקשה במאמר: "לכאורה אינו מובן איך שייך לומר שתפלת אליעזר פעל יותר מתפלת משה ושלמה, שהוא נענה קודם שגמר תפלתו כו'?"

וביאור קושיא זו: כללות ענין התפלה הוא — חיבור עליון ותחתון, היינו, שתהי' ההמשכה ממקום עליון ביותר עד מקום תחתון ביותר. ובפשטות הרי נקל יותר לפעול את החיבור דעליון ותחתון לאחרי ביטול הגזירה דעליונים לא ירדו למטה ותחתונים לא יעלו למעלה. וא"כ, מאחר שביטול הגזירה הי' במ"ת, ואליעזר הי' קודם מ"ת — איך יתכן שאצל אליעזר נפעל הענין דחיבור עליון ותחתון באופן נעלה יותר מאשר אצל משה ושלמה שהיו לאחרי מ"ת?!

והביאור בזה:

בהמשכת אלקות ישנם ב' אופנים, וכמ"ש, השולח אמרתו ארץ עד מהרה ירוץ דברו": "השולח אמרתו ארץ" היינו ההמשכה ההולכת לאט לאט, והיינו מה שנמשך בבחי' השתלשלות ממדריגה למדריגה, שמתעכבת בכל מדריגה ובכל עולם כו'. ומ"ש, "עד מהרה ירוץ דברו" היינו שנמשך במהירות ואינו מתעכב בעולמות, לפי שזוהי המשכת החסד שלמעלה מסדר השתלשלות, ולמעלה ממדידה והגבלה, כולל הגבלה דזמן ומקום, ולכן, כאשר הענין נפעל למעלה הרי הוא נמשך למטה תיכף ומיד, בלי שום עיכוב.

וזהו הענין מה שנענו במענה פיהם, היינו לפי שהגיעו בתפלתם בבחי' אור א"ס שלמעלה מסדר השתלשלות, ולכן נענו מיד בלי שום עיכוב כו'. כי משה וכן שלמה שייכים לקו האמצעי, שעולה עד הכתר, היינו, בבחי' אור א"ס שלמעלה מסדר השתלשלות.

ואעפ"כ, ישנו יתרון בתפלת אליעזר שנענה טרם שכלה לדבר — שזהו בזכותו של יצחק, בחי' הגבורה, כידוע שעיקר מהירות ההמשכה הוא מצד הגבורה דוקא, כמ"ש ישיש כגבור לרוץ אורה, היינו, שכדי שהי' לרוץ אורה, בבחי' מהירות ומרצה, זהו ע"י שיש כגבור (בחי' גבורה) דוקא.

וכמבואר בזהר שמ"ש "ישיש כגבור" קאי על בחי' גבורה שבחסד, "דאמתיק דינא בחסד", שאז הגבורה היא בבחי' תגבורת החיות (ע"ד המבואר בנוגע ל,גבורות גשמים"). דשרשו מבחי' תגבורת העצמות, ומשם דוקא נמשך בחי' מהירות ההשפעה. עד כאן תוכן הביאור דמאמר הנ"ל.

ג. ע"פ האמור לעיל מובן רק כיצד יתכן אפשריות כזו שתפלת אליעזר תפעל יותר מתפלת משה ושלמה — שזהו בזכותו של יצחק, שענינו תגבורת החיות וכו'. אבל עדיין אינו מובן: מהו טעם הדבר שאפשריות זו נוצלה דוקא בענין זה — שליחותו של אליעזר להביא את רבקה ליצחק?

והביאור בזה:

ידוע מארז"ל, "יפה שיחתן של עבדי בתי אבות מתורתן של בנים, שהרי פרשה של אליעזר כפולה בתורה, והרבה גופי תורה לא ניתנו אלא ברמזיה".

ומבואר בדרושי רכותינו נשיאינו שהטעם דכפל הפרשה של אליעזר הוא — לפי שפרשה של אליעזר עוסקת בפרטי השידוך שבין יצחק לרבקה, שזהו כללות הענין דחיבור ויתור מ"ה וב"ן (כי יצחק הוא בחי' מ"ה, ורבקה היא בחי' ב"ן), ומאחר שהענין דיתור מ"ה וב"ן הוא ענין כללי ביותר (עד שזהו כללות העבודה דקיום התומצ"צ, כדלקמן), לכן הוכפלה פרשה זו.

ואעפ"פ שגם בשאר המצוות ישנו הענין דחיבור מ"ה וב"ן (כדלקמן) — הנה החיבור דמ"ה וב"ן שבכל מצוה הוא ענין פרטי בלבד, אבל בפרשה של אליעזר מדובר אודות כללות הענין דיתור מ"ה וב"ן שנפעל ע"י השידוך דיצחק ורבקה, היינו, שזהו ההתחלה והכלל דכללות הענין דיתור מ"ה וב"ן.

ועפ"ז מובן הטעם מדוע צריכה להיות המשכת בחי' תגבורת החיות כו' (עד מהרה ירוץ דברו") בתפלתו של אליעזר — מאחר שתפלת אליעזר היתה קשורה עם השידוך דיצחק ורבקה, שזהו כללות הענין דיתור מ"ה וב"ן, ומצד גדל הענין שבוה צריכה להיות ההמשכה באופן ד,עד מהרה ירוץ דברו". ולכן דוקא בתפלת אליעזר הי' הענין ד,טרם כלה לדבר גו' (ולא בתפלת משה ושלמה).

ד. ע"פ האמור לעיל יובן מדוע הוצרך אליעזר לרדת לחוץ לארץ כדי להביא משם את רבקה, שהיא היתה, "כשושנה בין החוחים", ומשם דוקא הובאה ליצחק, שהוא הי', "עולה תמימה" (ולא הורשה לצאת לחוץ לארץ), ואח"כ הי' החיבור והיתור ביניהם.

והביאור בזה:

השידוך שבין יצחק ורבקה נפעל לאחרי שיצחק הי' כבר בדרגה נעלית ביותר.

דהנה, השידוך שבין אברהם ושרה הי' קודם שאברהם הגיע לדרגתו הנעלית, כי אברהם הגיע לדרגתו הנעלית בהיותו בן ארבעים שנה, או בן מ"ח שנה, כמבואר במדרז"ל, וזה הי' כבר לאחר השידוך שלו עם שרה. וכמובן מפשטות הכתובים שמעלתו של אברהם, "ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם", היתה לאחר שאברהם ושרה היו נשואים משך זמן רב. משא"כ השידוך שבין יצחק ורבקה נפעל לאחר שיצחק הי' כבר בדרגתו הנעלית.

דהנה, השידוך שבין יצחק לרבקה הי' לאחר עקידת יצחק, היינו, נוסף על העילוי שהי' אצל יצחק ע"י מצות המילה, "ברייתי בבשרכם לברית עולם" [דלא כאברהם, שבעת השידוך עם שרה לא היתה אצלו מעלת המילה], הי' אצלו גם גדל העילוי דענין העקידה.

דהנה, גם קודם העקידה הי' יצחק בדרגא נעלית ביותר, כמבואר בפרש"י שגם כאשר, "הבין יצחק שהוא הולך לישחט, וילכו שניהם יחדיו, בלב שוה", "ברצון ושמחה כו'" — שכל זה הי' קודם העקידה, ומוה מובן גדל מעלתו של יצחק לאחר העקידה.

וכמובן בפשטות — אפילו לפשוטי עם — גדל העילוי שנפעל אצל יצחק לאחר העקידה, שהרי על כל צעד ושעל מזכירים בני"י את הזכות דעקידת יצחק, כמ"ש בתפלת ר"ה, "ועקידת יצחק לזרעו היום ברחמים תזכור", ולא רק בתפלת ר"ה, אלא בכל יום ויום אומרים בהתחלת התפלה פרשת העקידה, ובימי החול (בימים שאומרים תחנון) מוסיפים לפניו ולאח"ו בקשת תחנונים כו' שהקב"ה יזכור לבני"י את הזכות דעקידת יצחק כו'.

ולאחרי שיצחק הגיע לדרגא נעלית ביותר — שלח אברהם את אליעזר לחוץ לארץ, שזוהי ירידה גדולה ביותר, שהרי גם בזמן שהוא היתה בארץ ישראל קדושה יתירה, שלכן נאמר ליצחק, "אל תרד מצרימה", "שאתה עולה תמימה, ואין חוצה לארץ כדאי לך" (פרש"י עה"פ).

דוקא מחוץ לארץ הי' צריך אליעזר לקחת אשה ליצחק, היינו, שהיו צריכים לקחת את רבקה ממקום תחתון ביותר, ממקום שהיתה בו, "כשושנה בין התוחים", ומשם דוקא הביאורה ליצחק.

זאת אומרת: אע"פ שיצחק הי' בדרגא נעלית ביותר, עד שנאסר עליו לצאת לחוץ לארץ, אעפ"כ, הלך אליעזר — בשליחותו של אברהם, "אחד הי' אברהם" — לקחת אשה ליצחק מחוץ לארץ דוקא.

וכל זה — למרות שענינו של אברהם אבינו הוא מדת החסד, כמ"ש, "אברהם אוהבי", אפילו כאשר מדובר אדות ערביים, ועאכו"כ כאשר מדובר אדות, דמשק אליעזר", "דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים", ועאכו"כ כאשר מדובר אדות שליחות הקשורה עם השידוך דיצחק ורבקה, שזה הי' היסוד לבנין עם ישראל כולו, כמ"ש, "כי ביצחק יקרא לך זרע" — אעפ"כ, שלח אברהם את אליעזר לקחת אשה ליצחק מחוץ לארץ דוקא.

וענין זה מובן ע"פ האמור לעיל שכללות ענין השידוך והנישואין דיצחק ורבקה הוא הענין דיחד מ"ה וב"ן, היינו, יחד וחיבור עליון (מ"ה) ותחתון (ב"ן) — שלכן נלקחה רבקה מחוץ לארץ (מטה) דוקא.

וזהו גם הביאור בנוגע לכללות הענין ד, מפני חטאינו גלינו מארצנו" [הן בנוגע

ליהודים שנמצאים בחוץ לארץ, והן בנוגע ליהודים שנמצאים בארץ הקודש, שגם הם אומרים בתפלה, "ומפני חטאינו גלינו מארצנו" — היינו, שתכלית הכוונה בירידת הגלות היא — העלאת המטה, שזהו כללות הענין דיהוד מ"ה וב".

ה. וביאור הענין דיהוד מ"ה וב" בעבודת האדם:

כללות החילוק שבין מ"ה וב" הוא — החילוק שבין "מיין עילאין" ו"מיין תתאין". ובעבודת האדם — החילוק שבין תורה ומצוות.

דהנה, תורה היא בבחי' שמים (עליון), כמ"ש, "מן השמים השמיעך את קולו", וענינה המשכה מלמעלה למטה. והמצוות נחלבשו בדברים גשמיים דוקא, וניתנו בעוה"ז (תחתון) דוקא (ולא בג"ע כו'), וענינם העלאה מלמטה למעלה, היינו, שלוקחים דבר גשמי (תחתון), ועושים ממנו דבר של מצוה, מלשון צוותא וחיבור, חיבור עם רצון העליון, ולמעלה מזה — בחי' בעל הרצון.

ועבודת האדם צריכה להיות באופן דיהוד מ"ה וב", היינו, לחבר ולאחד את ב' הענינים דתורה ומצוות.

והביאור בזה — בפשטות:

כאשר רוצים לידע כיצד לקיים מצוה מסויימת — צריכים לכל לראש ללמוד ענין זה בתורה, ואז יודעים את הוראת התורה כיצד לקיים מצוה זו.

ועד"ז לאידך — "כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו", אלא צריך להיות תורה וגמילות חסדים (שזהו כללות ענין המצוות), כולל גם עבודת התפלה (שענינה — העלאה מלמטה למעלה), מאחר ש"עיון חפלה היינו בכלל גמילות חסדים, דכתיב גומל נפשו איש חסד" (פרש"י שבת קכו, ב).

וכמובן גם ממארו"ל "תפילתי סמוכה למטתי", היינו, שלימוד התורה צריך להיות לאחרי הקדמת עבודת התפלה, שאז הלימוד הוא באופן נעלה יותר.

וכמרו"ל שלימוד התורה צריך להיות באופן ד"ברכו בתורה תחלה" (שע"י"ז שוליים את הענין ד"אבדה הארץ"), שזהו כללות הענין דברכת המצוות — חלק מקיים המצוות.

ובפשטות: כדי שלימוד התורה יהי' באופן שע"י ידע כיצד להתנהג במעשה בפועל — הרי זה דוקא כאשר הלימוד הוא באופן שלומד מה שהתורה אומרת לו, ולא באופן שמנסה לפרש את דברי התורה כפי רצונו. וזה נעשה לאחרי ההקדמה ד"ונפשי כעפר לכל תהי", שע"י נפעל הענין ד"פתח לבי בתורתך", שאז הלימוד הוא כדבעי, מגלה פנים בתורה כהלכה.

והרי כללות הענין ד"ונפשי כעפר לכל תהי" נפעל ע"י עבודת התפלה, שהיא "סולם מוצב ארצה גו", שזהו כללות הענין דהעלאה מלמטה למעלה (בדוגמת התוכן הכללי דמעשה המצוות), היינו, שע"י הירידה למטה מטה ביותר, (ונפשי כעפר לכל תהי") נפעל העילוי ד"מאן מלכי רבנן", היינו, שהוא מתעלה לדרגא נעלית ביותר, למעלה ממציאות כל הענינים שמסביבו, ולמעלה מכללות מציאות העולם.

וכמבואר בהמשך תרס"ו (לבעל יום ההולדת) שכאשר לימד התורה הוא באופן הנוגע למעשה בפועל, לאסוקי שמעתא אליבא דהלכתא, היינו, שעל יסוד הפס"ד שלו בלימוד התורה יתנהגו במעשה בפועל, הרי זה פועל אצלו תנועה של יראה ופחד (שמא לא יכוין כפי אמיחית הענין ח"ו), דוקא ע"י היראה והביטול כו'

הרי הוא מצליח (לאחרי כל השקו"ט דלימוד התורה) להסיק את המסקנא הנכונה והאמיתית — פס"ד בנוגע למעשה בפועל.

ועפ"ז מובן כיצד נפעל החיבור דמ"ה וב"ן בעבודת האדם — כאשר לימוד התורה וקיום המצוות נעשים לדבר אחד, כנ"ל בארוכה.

ו. עפ"ז מובן שהענין דיחוד מ"ה וב"ן הוא ענין כללי העולה על כולנה — מאחר שזהו כללות הענין דחיבור מעלה ומטה, החיבור דתורה ומצוות, וכללות הענין דחיבור הנשמה והגוף (כמבואר בכ"מ שנשמה וגוף הם בדוגמת מ"ה וב"ן).

ובפרט שכללות העבודה דקיום התורה ומצוות כדרוש שייכת רק לאחרי חיבור הנשמה והגוף (חיבור מ"ה וב"ן) — כי דוקא כאשר הנשמה מלוכשת בגוף הרי היא יכולה לקיים את התורה ומצוות באופן המתאים.

ועד"ז מה שאמרו חז"ל שכל העולם כולו נברא, בשביל ישראל — הרי המדובר אדות בניי כפי שהם באופן דנשמה בגוף דוקא.

ועד"ז מה שאמרו חז"ל שמשכבתם של ישראל קדמה לכל דבר, אפילו לתורה, שנאמר צו את בני ישראל, דבר אל בני ישראל — הרי זה אמור על בניי כפי שהם באופן דנשמה בגוף דוקא, כי נתינת התורה לבניי (צו את בניי, דבר אל בניי) בשלימותה נפעלה בעת מ"ת, וכמ"ת הודגש הענין דבשר ודם, „ילוד אשה“, נשמה בגוף דוקא.

ואפילו קודם מ"ת הי' כבר ענין של מצוה בעולם, כפי שמצינו בפרשת אליעזר שאברהם אמר לו „שים נא ירך תחת ירכי“, וכפרש"י „שהנשבע צריך שיטול בידו חוץ של מצוה כו' והמילה היתה מצוה ראשונה כו'“ — זאת אומרת, שאז התחיל כבר הענין דחיבור מטה ומעלה, צוותא וחיבור בין דבר גשמי עם רצון העליון.

וכתוצאה מזה — נפעל השידוך דיצחק ורבקה, שזהו כללות הענין דיחוד מ"ה וב"ן (בדוגמת יחוד וחיבור נשמה וגוף) — כללות כל התורה ומצוות.

ועפ"ז מובן שמצד גדול העילוי שבענין השידוך דיצחק ורבקה (יחוד מ"ה וב"ן) — הנה דוקא בתפלתו של אליעזר נפעל שלימות הענין ד„עד מהרה ירוץ דברו“, שנענה „טרם כלה לדבר“, כנ"ל (ס"ג) בארוכה.

ז. ההוראה מכל האמור לעיל בנוגע לפועל:

כאשר יהודי יודע ומרגיש שהוא נמצא בגלות, חושך כפול ומכופל, היינו, נוסף על כללות ירידת הנשמה בגוף, מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, הרי הוא נמצא בחושך כפול ומכופל דזמן הגלות, גלות בתוך גלות, ובפרט בעקבתא דמשיחא, חושך כפול ומכופל דסוף זמן הגלות — יכול הוא לחשוב: כיצד יוכל למלא את תפקידו ושליחותו בעולם (בקיום התומ"צ כו') בהיותו בחושך כפול ומכופל דזמן הגלות, ובפרט כאשר תובעים ממנו שיהי' „עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב“!?

הנה על זה באה ההוראה מכללות הסיפור דפרשת אליעזר, שדבר זה כבר הי' לעולמים:

כאשר אברהם אבינו שלח את אליעזר לחוץ לארץ כו', שזהו בדוגמת הירידה דזמן הגלות — הנה בהיותו בחוץ לארץ היתה תפלתו באופן ד„ויהי הוא טרם כלה לדבר גו'“, היינו, שנענה באופן ד„עד מהרה ירוץ דברו“, ובאופן נעלה יותר מאשר אצל משה ושלמה — „טרם כלה לדבר“.

ובפשטות סיפור הפרשה — שאליעזר התפלל להקב"ה, "הקרה נא לפני היום גוי", ותיכף ומיד נתמלאה תפלתו — "טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת גוי ותורד כדה על ידה ותשקהו גוי ותשאב לכל גמליו", ועי"ז ידע אליעזר שהיא, גומלת חסדים, וכדאי ליכנס בביתו של אברהם". ולכן, עוד קודם שלומדים אודות המשך הסיפור דגמר השידוך שבין יצחק ורבקה, נאמר כבר, "ויקד האיש וישתחו לה" — מצד גדל השמחה כו'.

ועד"ז מובן בנוגע לעבודת כאו"א מישראל בזמן הגלות:

לא זו בלבד שאין לו מה להתפעל מכללות ירידת הגלות, בידעו שכאשר מתפלל להקב"ה הרי הוא נענה תיכף ומיד, באופן ד, "עד מהרה ירוץ דברו", אלא יתירה מזו: בהיותו יורשו של אברהם [שהרי אברהם הוא הראשון מבין שלשת האבות, וכל עניניו באים בירושה לכאו"א מבניי עד סוף כל הדורות], בדוגמת אליעזר, "עבד אברהם" [שהרי העבד אינו מציאות לעצמו, וכל מציאותו היא מציאות האדון, ועאכו"כ כאשר מדובר אודות היחס שבין יורש ומוריש, ובפרט כאשר היורש הוא בנו, ובן יחיד, כתורת הבעש"ט שכאו"א מישראל הוא בנו יחידו של הקב"ה] — הרי הוא נענה באופן ד, "טרם כלה לדבר".

זאת אומרת: עוד טרם שמסיים את תפלתו מתמלאת כבר התפלה והבקשה ד, "הקרה נא לפני היום", וכפירוש התרגום, "הקרה — זמין, היינו, שהקב"ה נותן לו את כל הענינים במזומן כו', ונותן לו זאת, "היום", וביום זה גופא אינו צריך לחכות כלל, כי הוא נענה, "טרם כלה לדבר".

ונקודת הביאור בזה — כשם שנתבאר לעיל שמצד גדל העילוי דחיבור מ"ה וב"ן (שבשידוך יצחק ורבקה) נפעלה תפלתו של אליעזר באופן ד, "עד מהרה ירוץ דברו", ויתירה מזו: "ויהי הוא טרם כלה לדבר גוי", הנה כמו כן מובן בנוגע לכללות ירידת הגלות, שתכליתה — חיבור מ"ה וב"ן, חיבור מטה מטה ביותר עם מעלה מעלה ביותר (ירידה צורך עלי' כו'), הנה גם כאן (בירידת הגלות) נפעל הענין ד, "עד מהרה ירוץ דברו", ובאופן ד, "טרם כלה לדבר".

ולכן, מבלי הבט על גדל ירידת הגלות, ומבלי הבט על מעמדו ומצבו (כאשר עושה חשבון צדק בנפשו כו') — הרי הוא עובד עבודתו בשמחה וטוב לבב, בידעו שנענה ע"י הקב"ה באופן ד, "טרם כלה לדבר".

ח. והנה, למרות גדל העילוי שנענה, "טרם כלה לדבר", זקוקים לא, אצבע קטנה" שלו, היינו, שיתחיל להתפלל כו', וכאשר הוא מניח את ה, "אצבע קטנה" שלו — אינו צריך לחכות אפילו עד סיום תפלתו, אלא הוא נענה, "טרם כלה לדבר". ולכאורה אינו מובן: מאחר שמדובר אודות המשכה נעלית ביותר — א"כ, לשם מה זקוקים בכלל לתפלתו, מדוע אין זה באופן ד, "טרם יקראו ואני אענה" (לא רק, "טרם כלה לדבר")!?

והביאור בזה: הקב"ה רוצה שיהי' בזה המעלה ד, "קב שלו", שאז אין זה באופן ד, "נהמא דכיסופא", ולכן צריך להיות ענין התפלה והבקשה כו', וכאשר מתחיל להתפלל, הרי הוא נענה באופן ד, "טרם כלה לדבר".

וזהו גם הביאור בנוגע לכללות ענין הגלות:

כללות הכוונה שבירידת הגלות [כולל ירידת הנשמה מאיגרא רמה לכירא עמיקתא, שזהו גם ענין של גלות, כמבואר באגה"ק (סי"ח)] היא — ירידה צורך

עלי. וכמ"ש ביצי"מ, "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול". ועד"ז מובן בנוגע לגאולה העתידה — "כימי צאתך מארץ מצרים גו'".

ולכאורה אינו מובן: מאחר שהקב"ה הוא עצם הטוב, ומטבע הטוב להטיב — ה' יכול לתת את ה"רכוש גדול" גם ללא ירידת הגלות, וא"כ, לשם מה צריכים את כללות ירידת הגלות?!

והביאור בזה: מאחר שהקב"ה רוצה שה"רכוש גדול" שיקבלו בני"ה באופן ד"קב שלו", ולא באופן ד"נהמא דכיסופא", לכן ה' צריך להיות כללות הענין דירידת הגלות.

ט. ויה"ר שאצל כאו"א מישראל יקויים הענין ד"ויהי הוא טרם כלה לדבר גו' — היינו, שעוד קודם שיספיק לסיים את הדיבור והלימד בשיעור חומש היומא, ועד"ז שאר שיעורי "חת"ת", ועד"ז כללות העבודה ד"אברהם אוהבי" (שכתוצאה מזה הרי הוא מתנהג באופן דאהבת ישראל, ומתעסק בהפצת היהדות והפצת המעיינות חוצה) — הנה עוד קודם לזה יקויים הענין ד"הקרה נא לפני היום", באופן ד"זמין", ובאופן ד"לפני" — "פנים בפנים", ותיכף ומיד — "היום".

ובפשטות — ביאת משיח צדקנו בקרוב ממש, "נאו", וביחד עמו הולכים כל בני"ה לארצנו הקדושה, "ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה", "בנערינו ובזקנינו ובבנינו ובבנותינו", "שלימות העם", ביחד עם "שלימות התורה", הן לימוד התורה, נגלה דתורה ונסתר דתורה, והן קיום המצוות, והולכים לארץ הקודש ומוציאים אותה בשלימותה, "שלימות הארץ", ובאופן שווה הכנה קרובה לקיום היעד, "כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך".

וכל זה נעשה בשמחה וטוב לבב, ובאופן ד"טרם כלה לדבר" — במהרה בימינו ממש, בעגלא דידן.

* * *

י. כללות הענין דכ"ף מרחשון, יום ההולדת דכ"ק אדמו"ר נ"ע — ישנו בכל שנה ושנה, ונוסף לזה ישנם ענינים מיוחדים התלויים בקביעות השנה, ולדוגמא: בשנה זו חל כ"ף מרחשון ביום השלישי דפ' חיי שרה (שאו לומדים בשיעור חומש היומי את הפסוק "ויהי הוא טרם כלה לדבר" — שנתבאר לעיל בארוכה). ונוסף לזה — ישנו ענין מיוחד בכל שנה ושנה, שבזה הוא מחולק מכל השנים שלפנ"ו ושלאח"ז (כדלקמן).

דהנה, הקביעות דכ"ף מרחשון ביום השלישי בשבוע, אינה בשנה זו בלבד, כי ישנם כמה וכמה שנים שבהם חל כ"ף מרחשון ביום השלישי בשבוע,

[דהנה, הרמב"ם (הל' קידוה"ח ספ"ח) כותב: "כל שנה שיהי ראש השנה בה בשלישי תהי לעולם כסדרן", היינו, שחודש מרחשון הוא חסר וחודש כסלו הוא מלא. ובכל שנה שהקביעות דר"ה היא ביום השלישי בשבוע, הרי גם הקביעות דכ"ף מרחשון שבאותה שנה תהי ביום השלישי בשבוע].

וא"כ, אין זה ענין השייך במיוחד לשנה זו דוקא.

והענין המיוחד שבכ"ף מרחשון דשנה זו הוא — סיום שנת הקב"א להולדת כ"ק אדמו"ר נ"ע, והתחלת שנת הקב"ב. שהרי כ"ק אדמו"ר נ"ע נולד בכ"ף מרחשון שנת תרכ"א, "כתר"א", ובכ"ף מרחשון שנת תשמ"ב מתחילה שנת הקב"ב.